



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 kwietnia 2009 r.

NK.II.0911-9/255/09

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) **stwierdzam nieważność § 4 ust. 4 we fragmencie „jak i wykonującego inne dodatkowe zadania”, § 6 ust. 2 we fragmencie „o ile w czasie realizacji tego zastępstwa realizowane były zajęcia zgodnie z planem i programem nauczania danej klasy”** uchwały nr XXIII/123/2009 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu określającego nauczycielom szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Legnicki wysokość dodatku motywacyjnego, funkcyjnego, mieszkaniowego i za warunki pracy, szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, za godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość środków na nagrody ze specjalnego funduszu nagród z powodu istotnego naruszenia art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 24 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181 ze zm.) w zw. z art. 7 i art. 94 Konstytucji RP (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 marca 2009 r. Rada Powiatu Legnickiego podjęła uchwałę nr XXIII/123/2009 w sprawie uchwalenia Regulaminu określającego nauczycielom szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Legnicki wysokość dodatku motywacyjnego, funkcyjnego, mieszkaniowego i za warunki pracy, szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, za godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość środków na nagrody ze specjalnego funduszu nagród. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 3 kwietnia 2009 r.

W podstawie prawnej Rada powołała się na art. 30 ust. 6 w zw. z art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela oraz rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy.

Art. 30 ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela stanowi, iż: *„Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa corocznie dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu obowiązującego od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia:*

- 1) *wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 [za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy], oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,*
 - 2) *szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,*
 - 3) *wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach*
- *w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa odpowiednio w ust. 3 i 4”.*

Udzielona Radzie norma kompetencyjna ma dość szeroki zakres. Nie oznacza to jednak dowolności w zakresie ustalania regulaminu wynagradzania nauczycieli. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP: *„Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”*. Zdanie pierwsze art. 94 Konstytucji RP stanowi: *„Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów”*. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak

realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Przepis § 4 ust 4 uchwały nr XXI/111/2008 stanowi: „Dla nauczyciela zajmującego inne stanowisko kierownicze, jak i wykonującego inne dodatkowe zadania wysokość dodatku funkcyjnego w granicach stawek określonych w ust. 1 pkt 2–5 ustala dyrektor szkoły, w ramach posiadanych środków finansowych”.

Zgodnie z art. 30 ust. 5 pkt 3 Karty Nauczyciela Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego. Na tej podstawie wydano rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Przepis § 5 owego rozporządzenia stanowi, iż: „Do uzyskania dodatku funkcyjnego uprawnieni są nauczyciele, którym powierzono:

- 1) stanowisko dyrektora lub wicedyrektora przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 1 ust. 1 i 1a Karty Nauczyciela, zwanej dalej "szkołą", albo inne stanowisko kierownicze przewidziane w statucie szkoły;
- 2) sprawowanie funkcji:
 - a) wychowawcy klasy,
 - b) doradcy metodycznego lub nauczyciela-konsultanta,
 - c) opiekuna stażu”.

Rozporządzenie tworzy zatem zamknięty katalog funkcji, a zarazem warunków koniecznych do nabycia prawa do dodatku funkcyjnego. Przyznaje ono uprawnienie do dodatku funkcyjnego nauczycielom zajmującym inne stanowiska kierownicze przewidziane w statucie szkoły, natomiast nie przewiduje ono takiego dodatku dla nauczycieli wykonujących inne, bliżej nieokreślone, dodatkowe zadania. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż Rada nie była upoważniona do przyznania dodatku funkcyjnego nauczycielom wykonującym powyższe zadania.

W § 6 ust. 2 przedmiotowej uchwały postanowiono, iż „Wynagrodzenie za jedną godzinę doraźnego zastępstwa ustala się z zastrzeżeniem ust. 3, w sposób określony w ust. 1, o ile w czasie realizacji tego zastępstwa realizowane były zajęcia zgodnie z planem i programem nauczania danej klasy”.

Na podstawie art. 30 ust. 6 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela Rada w drodze regulaminu określa szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw. Zgodnie z art. 35 ust. 2a Karty Nauczyciela: „Przez godzinę doraźnego zastępstwa rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, której realizacja następuje w zastępstwie nieobecnego nauczyciela”. Regulacje zawarte w Karcie Nauczyciela nie naruszają zasady wyrażonej w art. 80 Kodeksu pracy, iż wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Przepis ten nie uzależnia wynagrodzenia od jakichkolwiek innych czynników niż wykonanie pracy. Realizacja przez nauczyciela doraźnego zastępstwa nie może pozbawić go wynagrodzenia za wykonaną pracę z tego powodu, że nie zrealizował określonego planu czy też programu. Tymczasem rozwiązania zawarte w przepisach § 6 ust. 2 badanej uchwały w indywidualnym przypadku mogą doprowadzić do pozbawienia wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw, pomimo zachowania prawa do tego wynagrodzenia w oparciu o przepisy prawa pracy, a tym samym stworzyć rozwiązanie mniej korzystne dla nauczycieli. To z kolei może być traktowane jako naruszenie art. 9 § 2 Kodeksu pracy, który przewiduje, że postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu złożona za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu powiatu wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
RAFAŁ JURKOWLANIEC